

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԻՐԱՎՈՒՆԿ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔԵԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պաշտոնային համար Տարեկան 12 ֆր.
» » Վեցամսեայ 6 ֆր.
Արտասահմանի համար (երկու քիւր մէկ
ծրարով) Տարեկան 14, վեցամսեայ 7 ֆր.
Անդրկայի » 2.60 տոյ վեցամս 1.50
ԿԱՆԽԻՎ ՎՃԱՐՆԷԼԻ

Համակ դրամ եւայլն դրկել հետեւեալ հասցեով
ԽՐԱՎՈՒՆԿԻ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՎՍՈՆԱ (Պաշտոնային)
Редакция на ВѢСТНИКЪ
„И р а в у н к ъ“
ВАРНА (България)

Rédaction du journal
„I r a v o u n k“
V A R N A (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւն
եւ չեն ըրկուիր եւ յարմար դասուած
ները միայն կը հրատարակուին աւ
րոյշովին կամ մասամբ
Դանուցման տոյր 20 սանթիմ. երե
ւեմ աւելի անգամներու համար 20 0/0
գեղջ կը լինի:

Կը խնդրուի մեր յարգոյ
բաժանորդներէն որ հաճին իրենց
պարտքը հաստցանել, նկատելով
թէ մեր ներկայ տարեշրջանի հին
գերբորդ ամսոյն մէջ կը գտնուին ք:

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ

Երկու շաբաթէ ի վեր Պաշտոյ
Պատրիարքարանի շուրջը ուշագր.
րաւ իրարանցում մը կը տիրէ:
Հրաժարեալ Պատրիարք Օրման.
եան առանց պաշտօնական հանգա.
մանք ցոյց տալու գաղտնի խոր.
հրակցութիւններ կուենեայ կրօն.
եւ ֆաղ. ժողովոց ատենապետնե.
րուն ու կարեւոր անդամներուն
հետ. այս խորհրդակցութեանց
առարկան առ այժմ գաղտնիք կը
մնայ իրենց մէջ. Նոյնպէս Պատ.
րիարքը դատական ու կրօնական
եւ ներքին գործոց նախարարնե.
րուն էջետ բանակցութիւններ կը
կատարէ մերթ անձամբ երթալով
պաշտօնատեղերը եւ մերթ Պատրի.
արքարանի գործակատարին կամ
ժողովականաց միջնորդութեամբ:

Կրօն. եւ ֆաղ. ժողովները ի.
րենց սովորական նիստերը չեն գու.
մարեր, բայց իրենց մէջ փութա.
լանութիւն մը կերեւայ եւ ոգե.
ւորեալ տեսակցութիւններ կը կա.
տարեն զրեթէ ամեն օր:

Ինչպէս ծանօթ է մեր ընթեր.
ցողաց, Օրմանեանի պատճառաբանե.
ալ հրաժարականը ետ առնելու
համար թուրք կառավարութեան
չոր ջանքերը ապարդիւն մնացած
էին: Պատրիարքը իր հրաժարա.
կանը արդարացեալ հրեք զլիսուոր
պատճառներ ցոյց տուած էր 1.
Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտ.
րութեան խնդիրը 2. Հայոց եր.
թնեկութեանց դէմ կառավարու.
թեան յարուցած արգելքները 3.
Բանտարկեալներու արձակուելու
խնդիրը: Այս խնդիրներու վերջ.
նական կարգադրութեան համար
Սուլթանի եւ նախարարին խոս.
տուցներուն անգործադրելի մնա.
ցած ըլլալուն հակառակ, Օրման.
եան երկար տտեն համբերութիւն
ունեցաւ. ճատեան Յարութիւն փա.
շտի նախնիներով օրօրուելու պատ

րիարքական աթոռին վրայ: Բայց
վերջապէս մէկ կողմէն ճատեանի
ստոր հատաւ եւ միւս կողմէն Օր.
մանեանի համբերութիւնը սպառե.
ցաւ. մանաւանդ թէ ժողովրդեան
կշտամբանքն ալ ծայր աստիճանի
հասած ըլլալով, Պատրիարքին ան
կարելի եղաւ աթոռին վրայ մնալ
ու քաշուելու:

Այդ օրէն ի վեր այսօր գրեթէ
երկու ամիս անցած է. Պատրիարքա.
րանի ընթացիկ գործերը երեսի
վրայ կը մնան. եւ բնականաբար
գծագրութեանց ձայները մինչեւ
դիւսպանտները հասան: Ուստի
Սուլթանը կրկին արտաքին միջա.
մրտութեան մը տեղի տուած չըլլա
լու համար, իր նախարարին եւ Հա.
յոց Պատրիարքին միջեւ համաձայ.
նութիւն գոյացած տեսնելու
պէտքը զգաց:

Բայց ինչպէս որ արդի բանակ.
ցութեանց ընթացքը ցոյց կուտայ,
Օրմանեանի այնչափ խոնարհ եւ
տարրական պահանջները՝ որոնք
քանիցս Սուլթանի հաճութեանը
արժանացած էին, այժմ նոյնու.
թեամբ չպիտի ընդունուին, ալ
երկուստէք զիջողութիւններով, իր
րեւ թէ մեծ բան մը ըլլար պա.
հանդուածը: Եւ Օրմանեան այդ
աննշան գոհացումը ստանալով, պի.
տի դառնայ Պատրիարքական ա.
թոռը յաղթականի մը նման, ուր.
կէ օրհնութեան եւ փառաբանու.
թեան կիզ՝ աղօթքներ ու մաղ.
թանքներ պիտի կարդայ ու կար.
դացնել տայ մեծ մարդասպանին
համար, որ 300,000 հայ կոտո.
րել տալէ վերջ, մնացեալներն ալ
տարբեր սիւղէմներով ոչնչացնելու
որոշ ճանքան բռնած է այսօր:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԱՎԱՍՈՒԹԻՒՆ

Հարաւային Ափրիկէէն հետզհե.
տէ հասած լուրերը Անգլիոյ հոգե.
նպաստաւոր կը դառնան, եւ կեն.
թաղութի թէ Անգլո-Պոնթի պատե.
րազմին վերջաբանը շատ մօտ ըլ.
լայ եւ Մէքսիկոյ Բիթտանիա քիչ ա.
տենէն երկու նահանգներ եւս ա.
ւելցնէ իր կայսրութեան վրայ,
Թրանսվալիա ու Օռանժը:

Այս պատերազմին վերջ գտնե.
լով Անգլիոյ ոչմիայն տաղտկա.
լի եւ մեծածախս զբաղումէ մը

կազմաւոր, ալ նաեւ կարեւոր կըռ.
ուան մ'ալ շինած կըլլայ իր ծը.
րագրին համար, որ է Ափրիկեան
կայսրութեան մը հիմնումը:

Դիւանագիտական գաղտնիք մը
չէ ալ եւս այն մտադրութիւնը որ
Լոնտօնի դաշինքը երկար տտենէ
ի վեր ունի Ափրիկէի նկատմամբ.
Եգիպտոսի գրաւումը, յիտանի,
խարթումի արշաւանքները, Ալեք.
սանդըրիւնէն մինչեւ Բարեյուսոյ
գլուխ շինելիք հսկայ երկաթու.
ղին, եւ այդ երկաթուղիին ազատ
ճամբայ մը գտնելու համար Հա.
պիշիստանի հետ համաձայնութիւ.
նը եւ ներկայ նշանակելի Թրանս.
վալի պատերազմը այնպիսի ի.
րողութիւններ են որոնք զօրեղա.
պէս մեզ կը հաւաստեն թէ Բրի.
տանիան սահագին շահի մը ակըն.
կալութեամբ է որ կը մղուի:

Այն թուականէն ի վեր է որ Ռուս
պետութիւնը համառօտ շրջանի
մը մէջ բաւականէն աւելի ընդ.
լայնեց իր ազդեցութեան սահման.
ները Ասիոյ մէջ եւ բազմապատկեց
շահերը: Անգլիոյ համար անհրա.
ժեշտ պէտքեր մը հանգամանքը ա.
ռաւ հակակշիռ կայսրութիւն մը
հիմնելու գործը, երբ մանաւանդ
Հնդկական կայսրութեան սահման.
ներուն վրայ սկսան դեգերիլ Ռուս
բանակները: Եւ հաւանականու.
թիւնը մեծ է որ ապագային Ա.
սիոյ մեծագոյն մասը Մոսկովիտան
կայսրութեան եթէ մէկ մասը չըլլայ
գոնէ ուղղակի թեւարկութեանը
ենթարկուի:

Վերջին Ռուսո-թուրք պատե.
րազմին երբ ռուսական բանակնե.
րը Թուրքիոյ մայրաքաղաքին կը
սպաննային, — քաղաք մը որ
քանդիչ եւ փճացեալ կազմակեր.
պութեան մը կեդրոնափայլ է մի.
այն — Անգլիական մարտանուերն
ալ Սան Սթեֆանօյի առաջը փո.
խադարձ սպառնալիքներ կընէին
Ռուսերուն, միջազգային օրէնքով
ազգերու եւ Պետութեանց անկա.
խութեան անբռնաբարիկութիւնը
պնդելով:

Իսկ այսօր նոյն Անգլիոյն է՝ որ
հակառակ թէ՛ բնական եւ թէ՛ քա.
ղաքական օրէնքներու, միայն զօ.
րաւորի իրաւունքով առաջ նետ.
ած է երկու քաղաքակիրթ եւ
խաղաղ հանրապետութեանց տն.
կախութիւնը ջնջելու ու այդ եր.
կիրները իր ապագայ Ափրիկեան
կայսրութեան իբր հիմնաքար դոր
ծածելու համար: Եւ հանգէպ այս

յայտնի բռնաբարութեան միջազ.
գային օրէնքի հեղինակ պետու.
թիւններն ու ազգերը դատապար.
տելի չէզոքութեամբ մը կը մեղան
ջեն իրենց հեղինակութեան գլխա.
ւոր մէկ յօդուածին դէմ:

* * *

Եւրոպական կարեւոր թերթե.
րը կիմացեն թէ Ռուս պետու.
թիւնը մեծ փոխով ծայրագոյն
Արեւելքի մէջ Զինուորական պատ.
կառելի ուժ մը կը համախմբէ եւ
մեծ քանակութեամբ ազդեցութեւր
ու պաշար կը լեցնէ: Ուժեղու եւ
անոր անհրաժեշտ պէտքերուն այս
չափ մեծ քանակութիւնը ստա.
ցուածքի մը պահպանմանը համար
խիստ շատ է. եւ երբ Ռուսական
այս ճեղքարկութեանց հակացոյց կը
տեսնուին Ճարտնացիներուն փութ
կոտ պատրաստութիւնները, ու մի.
աժամանակ Զինի ներկայ անկեր.
պարան վիճակը եւ Եւրոպական պե.
տութեանց դէպի այդ Երկնային
կայսրութեան վերաբերումը, հա.
ւատք կը ներշնչեն մեզ թէ Ծայ.
րագոյն Արեւելքի արդի Սրաքիս
քօն 20րդ դարուն մէջ փոխուած
պիտի ըլլայ:

Միաժամանակ երբ նկատողու.
թեան ալ առնենք Անգլիոյ պերիա.
կան երկաթուղիէն դատ, կեդ.
րոնական Ասիոյ երթալով մինչեւ
Հնդկաց սահմանները երկնցած գի.
ծերուն Թիֆլիսի կոպուիլը եւ
Ռուսիոյ Պարսկաստանի նկատ.
մամբ տաժած յայտնի դիտումնե.
րը եւ ասիական թուրքիոյ շուրջը
անցած դարձածները, նոյնպէս Ա.
սիոյ ճակատագրին մօտալուտ փո.
փոխութիւնը կը յուսադրեն մեզ:

* * *

Ֆիլիպիններու պատերազմը կը
շարունակուի: Քուպան Սպանիական
բռնակալութենէ ազատելու համար
առաջ նետուող Ամերիկան այ.
սօր բռնաւորին դէմ մղած կռիւը
կը շարունակէ Ֆիլիպիններ բռնա.
բարելու համար. եւ անարգարա.
նայի լուրթիւն մը կը պահէ հան.
դէպ Պօլնիսիոյ խնդրանքին: Ահա
իր այս արարքները այնպիսի երե.
ւոյթներ են որոնք իր փառքն ու

անշահախնդրութիւնը ստուերի ներքեւ կը ձգեն :

Ամերիկան այսօր Անգլիոյ առաջ նորոգութեամբ հետզհետէ կը մտնէ հին աշխարհի գործերու մէջ ալ, ու իր ձայնը կը լսուի :

Գալով Եւրոպայի՝ ուր ամենէն աւելի խաղաղութեան պահպանմանը համար խօսուեցաւ ու կը խօսուի, եւ հակառակ այն համաձայնութիւններուն որոնք իրենք թէ մեծ պետութեանց մէջ գոյացած են եւ հակառակ այն ամենօրեայ խոստումներու, նորէն Եւրոպայի եթէ ոչ մեծ մասին գոնէ մէկ կարեւոր կտորին վիճակը խախտու է :

Աւստրիոյ կայսեր Պէրիին այսօր յիշուած, միեւնոյն ատեն Մալիգոնիոյ շուրջը ելած շշուկները, իտալիոյ դէպի իր Լատին ցեղակից Ֆրանկներուն հետ դաշնակցելու եւ երեակ նիզակակցութենէն ելելու միտումը, Պալմանեան պատերազմի երկիրներուն մէջ տիրող յայտնի տենդոտ վիճակը մեծ պետութեանց իրարու հետ ունեցած յարաբերութեանց վերին աստիճանի զգուշացումները ցոյց տուած թէ խաղաղութեան ցանկացող էն հեղինակաւոր ազգերու միջավայրի Եւրոպայի մէջ ալ փոփոխութիւններ կատարուին :

Մեր այս հակիրճ տեսութեան մէջ վերէն վար կ'երեւայ ընդհանուր խաղաղութիւնը պահելու ցանկութիւնը ցոյց տուող ուժերուն իրար հակասող արարքները, որոնցմէ կախուած է շատ մը ցեղերու ճակատագիրները ու բաղձերը ինչո՞ւ այսպէս :

Երեւոյթները այնչափ յստակ, եւ իրողութիւնները այն աստիճան պարզ են, որոնք մեզ խորապէս կը համոզեն թէ՛ աշխարհի եւ թէ՛ ազգերու տանելի վիճակ մը ստեղծելու ու զայն ապահովելու պատրուակով եղած ջանքերն լոկ միջոցներ են ձեռք բերելու :

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Երբեք անհրաժեշտ չէր քաղաքացիական թերութիւն մէջ Պ. Յ. Գուրպէթեանի հասցէին ուղղուած գրութեան մէջ գրուած կէտ մը որով յիշեալ Տօքթօրին կը վերագրուի թէ՛ սուտ գրութիւն մը ստորագրել տալ ուղած է իրեն :

Այս խնդրին միջնորդը ես ըլլալուս, կը տեսնեմ որ թիւրիմացութիւն մը տեղի ունեցած է, հետեւեալ արդարութեան պարտք կը համարեմ իրողութիւնը պարզել, որ ահա ասիկ :

Տօքթօր Աթաբէկեանցի խնդրեց ինձմէ յանուն Պ. Փափագեանի որ Պ. Գուրպէթեանէ գիր մը ստանամ : Եւ յայտարարող թէ՛ այս վերջնոյն զաւակին համար Պ. Յ. Փափագեանի ստորագրած ղեկավարը Տօքթ. Սերոբեանի հետ խորհրդակցութեամբ եղած է : (*)

Ես, առոնց մանրամասնութեանց տես-

(*) Փափագեանի ստորագրութիւնը կրող աւելի ծանր խել մը գեղազիրներ քաղ. բժիշկը ժամանակին Սօֆիա զրկած է : Ծ. Ծ.

րեւու համար մեծութիւն ու չափ. եւ իւրաքանչիւրը իր այս նպատակին համար անխտիր կը զոհէ անձ եւ գրամ ու յարաճուն սպառողիւնութեամբ կը հարկադրուի պահել իր այն դիրքն ու վիճակը որ ալոց բռնաբարուած իրաւունքներին ու արիւնովը շինուած է : Հաւատարմութեամբ թէ աշխարհի ապագան խաղաղ է :

ՊԱՐԵՐՈՐ ԱՏԱԿ ՄԵ

Անշուշտ արդէն շատեր գիտեն թէ ազգային լրագրաց մէջ հրատարակութիւններ եղան բարեխիշատակ թագաւոր փաշայի կտակին նկատմամբ : Ուրախ ենք յայտնելու թէ՛ մեր Սրբազան Առաջնորդ չօր առ վսեմ. Տիկին Թագաւոր փաշա եւ Լեւոն պէյ որդին ուղղած գրերուն պատասխան, միանգամայն եւ կտակին ջմրանիւ վերաբերեալ պարբերութեան պատճէն հաղորդուած է. որոյ իմաստն է. Ա. վսեմ. Թագաւոր փաշայի կենդանութեան 458,270 զրոյ գումար յատկացուցած է յանուն իւր վաղամեակի Գարուհի դստերը : Կ'կտակէ որ սոյն գումարն, մինչեւ իւր մահուան օրն եթէ հասած լինի պահանջուած քանակութեան, մի վարժարան հիմնուի ի ջմրանին, նման գերմանական Տիւրքո-նէսներու վարժարանին, ուր պատրաստուին եւ կրթուին Հայազգի երեսուն աղքատիկ աղջկանք : Գ. Կ'կտակէ որ՝ եթէ կտակած գումարն, մինչեւ իր մահուան օրն, հասած չլինի իր սոյն կամքը կատարելու քանակին, յայտնապէս կ'է հաստատուի եւ ապահով պանքայի մէջ դնել մինչեւ որ արգիւնաւոր շահաբերութեամբ իր նպատակն իրագործուի : Գ. Կտակած է որ վարժարանին հսկողութիւնը կատարուի երկու անձանց ձեռք, ընտրուած կտակակաւորի եւ իր որդին Լեւոն պէյի կողմէ, երբ սա չափահասութեան տարիքը մը տած է : Արդ, ինչպէս յայտնի է, կտակակաւորն վսեմ. Նուպար փաշա արդէն կ'ըրած է իւր երկ-

րաւոր կեանքը, իսկ վսեմ. Լեւոն պէյ թեւակոխած է չափահասութեան տարիքը : Վսեմափաշայ Թիկին Թագաւոր փաշայի եւ վսեմաշուք Լեւոն պէյի կողմէ մեր Սրբազան Առաջնորդին հաղորդուած, Ազեքսանդրիոյ պանքային հաշուեցուցակէն կիւսցուի թէ մինչեւ 1899 դեկտ. 31 կտակեալ գումարն անգոյն հասած է 7540 անգոյ. ոսկոյ : Սրբազան Առաջնորդն ընդունելով իր գրութեանց շնորհալի պատասխանն եւ պանքայի օրինական հաշուեցուցակն, օրհնութեան գրով շնորհակալութիւն յայտնած է վսեմափաշայ Տիկնոյն եւ վսեմ. Լեւոն պէյի որք ի բոլոր սրտէ կը բողբոջէ արեւութեամբ իրագործել հանգուցեալ Թագաւոր փաշայի կտակն :

Արեւ, Մանուշ, Մյուս. 1ի.

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Խմբագիր Ներկայիս մամուլի եւ լիզուր կարեւոր նիւթ եղող Պատուոյ առեւտր մը բանալու խնդիրն բաւական տաքնալու եւ անոր իրաւորման խիստ օգտակարութիւնը երեւնալուն համար, փորձիտենցին ալ փութաց իր բաժնով ազգագրուտ առաջարկին թափ ու մղում տալ, յուսալով որ խնդրին իրագործումը սիրոյ եւ միութեան վերածուելով պիտէ օժտէ կուսակցութիւնները ստեղծելու ուժով, ուրոնք յոյժ կենսական եւ նպատակաւոր պիտոյնքն են մեզի այսօր :

Այս առթիւ ապրիլ 29ի երեկոյն իմ փորձէտէնսի ազգային սրահին մէջ ոչ-կուսակցական ազգայինք համախմբմամբ մը հետեւալ քայլը առին. ազգային երգով մը ժողովն բացուելէ վերջ որոշուեցաւ :

Ա. Ո՛ր եւ է կուսակցական չմընայ սրահին մէջ. եւ ահա ընդփոյթ ոմանք կամաւ՝ իսկ մի քանի կուսակցականք մատնանի լինելով զուրս միկնցուն ազնուարար :

Բ. Գրիթէ միահամուտ հաւանութեամբ որոշուեցաւ որ միացեալ յաւանք յանուանէ արձանագրութիւն իւր անխաղախ ոչ-կու-

սակցականք եւ ահա գրուեցան 138 անուններ :

Գ. Երկու կուսակցութիւններէ պատուոյ ատենան մը պահանջուեցաւ որոշուեցաւ որ չափահասութեան համար օգտակարութիւնը համառօտի բացատրուելէ վերջ որոշուեցաւ որ ոչ-կուսակցականք պահանջեն նիւթ եղող ատենան ի սէր խաղաղութեան եւ հաշտութեան :

Զօգուտ ազգին բարօրութեան սոյն որոշումն զորած գրելու համար 7 անգամներէ բաղկացեալ յանձնախումբ մը ընտրելն եղաւ ժողովին վերջին գործը :

Առ այս նպատակ կը հրաւիրենու իւրաքանչիւր խաղաղակեցաւ հաշտարարութեւ հայ անհատը Յանձնախումբն ոչ կուսակցականք ի փորձիտէնս

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Բարիկ, 13 մայիս 1900

Երեկուան ընտրութիւնը ամբողջացուց անցեալ կիրակնօրեայ քուէարկութիւնը. նա նոյն իսկ սասակացող անցեալ կիրակնօրեայ քուէներու ուժը :

Բարիկ աւելի յստակօրէն եւ անկողորմեալ կերպով մը մատնելու կերպ յայտնեց : Մեծ քաղաքը՝ չուրիս, եւս խոռվիլ Տրէյֆուսի գաղտնիքը, կտուով : Բոլոր այն ողբալի պատճառներով, որոց պատճառ եղաւ այլ խնդիրը, Բարիկցոց համբերութիւնը հասուց :

Այլ եւս չեն ուղեր լսել Դաւաղութեան, Բարձրագոյն Ատենի, Հասարակագիտութեան պաշտպանութեան վրայ խօսքեր :

Յիշատի, սխալ պիտի լինէր կարծել, ինչպէս որ այլ եւ այլ անձինք այդ աղմուկը տարածել կը ջանան, ինչպէս որ զանազան վրէժաւորականութիւնը վստահեցնել է, ճիշդ հակառակն է որ ճշմարիտն է, Շատ ծանր վտանգ մը կարող էր լինել յիրաւի, եթէ հասարակագիտութեան ղեկավար մը բանակին եւ ընկերակցութեան հաստատութիւններուն պատան չը լինէր : Բանակին եւ Հայրենեաց զաւախարին դէմ եղած վերջին

Տօք. Շաքարեան նոյն օրը երբոր անգամ զիս տեսնելով, իրիկուան դէմ խնդրեց որ գոնէ իրողութիւնը պատմող թուղթ մը ստորագրեմ. բայց ստորութիւն խառնելու փորձ մը ընելէ արդէն սրտմտած, յայտարարեց թէ՛ ստորագրութիւնս այլ եւս Աթաբէկեանցի ու Փափագեանի ձեռքը տալու չվստահիր, սակայն միշտ պատրաստ եմ իրողութիւնը անխաղախ պատմելու որ որ հարկ է :

Ալ ինքեցողը կարող է դատել Տօք. Շաքարեան հանդէպ Աթաբէկեանցի ինչ բարեմիտ փափակակաւորութեան որ ալ ունենայ, իր մեղմացողի մակով չէ կարող Աթաբէկեանցը փորձիտէնս հարկէն ազատել :

«Տուրիլ քաղցեցաւ»
«Դեշը ցղուցաւ»

Ասիկա այն հասարակական առեւտր

մեկ ու յիշեալ երեք վկանցուն անձներ իմանալ ու իմ ըստնս հաստատող

(*) Հետաքրքրուողը կրնայ մեզ գիր

Թ. Գ. — Ներկայիս մէկ ճիշդ օրինակն ալ զրկուած է Շարժում լրագրի :

կրիներն ցոյց տուին ընտրողներուն
թէ ո՛ր կողմը կը գտնուի վտանգը եւ
ասոնց բացատրութիւն տուին այս հր-
կու կիրակիներու ընտրութիւնները։
Ըսուեցաւ եւ գեռ առաւել քան
երբէք կը կրկնեն թէ ազգայնականնե-
րն ուրիշ ազգերու թշնամիներն են։
Ոչինչ այնքան սխալ է։ Կարելի է սի-
րել, պէտք է սիրել իր հայրենիքը, ու
այդ պատճառ մը չէ ուրիշներուն ա-
տելու եւ կամ անոնց համար չարիք
ուզելու։

Նորընտրներէն շատերը՝ այս մըտ-
քով յայտարարութիւններ րրին զօ-
րաւոր եւ յստակ։

Անոնք Հօթէլ-տը-Վիլ պիտի եր-
թան քաղաքապետական խնդիրներով
զբաղուելու եւ իրենց խոստումները
կատարելու, անոնք գեղեցիկ դեր մը
ունին խաղալու, որ է Բարիք քաղա-
քին պարաքերը գոցել կամ թեթեւեղե-
րն շատ մը պետութիւններու պիտ-
տէն բարձր է։ Ծարուակել նախկին
քաղաքապետութեան սխալ բարի գոր-
ծերը եւ թեթեւեղեղ գէշերն։

Մէկ խօսքով, ազգայնականները կա-
տարեալ յաղթութիւն ունին որ տարին
եւ յաղաքապետական խորհրդին մէջ
բացարձակ մեծամասնութիւն մը կը
կազմեն, ըրոր միւս կուսակցութեանց
ներկայացուցիչները կատարեալ պար-
տութիւն կրեցին։ Նախկին քաղաքա-
պետական խորհրդոյ անդամներէն մէկ
քանին միայն ընտրուեցան։

Գաւառներու մէջ միեւնոյն երեւոյ-
թը կը տեսնուի, իրաւ է թէ այնտեղի
ընտրութիւնները այնքան կարեւորու-
թիւն չունին։ Վասնզի այնտեղերը ա-
ւելի տեղական խնդիրներով կը զբաղին
քան թէ քաղաքական։

* * *

ՄԱՅՈՒՆ ԲԱՐԻՔԻ ՄԷՋ

Մենք շատ անգամներ առիթ ունե-
ցած ենք ըսելու թէ, Բարիքի օղը
տեղւոյն բնակիչներուն նման թեթեւ-
ասօրի է։ Գարնան ամիսներէն մայիսը
որ ամէն երկրի մէջ գեղեցկագոյն ա-
միսներէն մին եւ ամենաբանաստեղծա-
կանը կը համարուի, այս ասորի Բարի-
քի համար՝ գոնէ մինչեւ այսօր՝ ա-
մենէն տխուրն եղաւ։

Նախ՝ մայիսը սկսելուն պէս երեք
չորս օր շարունակ առատ անձրեւներ
որ մարդ կը կարծէր թէ երկինքը պատ
ոսած է, անընդհատ հեղեղի նման կը
սեղար անձրեւը։ Յետոյ յանկարծ ըս-

է, որով միայն կրնանք որակել տեղա-
կան լըրճուկ թերթին չաբաթ օրուան
թիւը իր ամբողջ լըրճութեանը մէջ։
Երկու մուծիկներ առոր ճակատը ցը-
ցուած, ցնդած պառուներու այրած
սրտովը անէծք ու հայհոյանք միայն կը
թափէին մեր գլխուն, առանց հասկը-
ցնելու թէ ինչ ըսել կուզէին։ Ասոնց
հետեւէն կը տատալային երկու հանրա-
ժանօթ ստահակներ, իրենց յայտնի ա-
նուններով մին իրողութիւնը խեղա-
թիւրելու համար, իսկ միւսը՝ քոսոտ
քովոտի մը զգրիչներովը օժտելու այդ
լըրճուկ թերթը։

Ան ապապէս քառակը կը ցցուէր
մեզի դէմ — աղբիւնք օրերու խորհր-
դակցութեան — եւ զմեզ կը գնէր այս
տողերը գրելու ամենատխուր հարկին
մէջ, որ իսկապէս շատ հակառակ էր
մեր բաղձանքներուն։

Երկու մուծիկներուն՝ ուէկը աւան-
դական ցնդած հայհոյիչը եւ միւսը ա-
նոր նորընծայ ձեռնասուռը — ըսելիք
չունինք որովհետեւ իրենց այդ ամեն
ցափոտանքներուն մէջ հայհոյելէ, ա-
նիծելէ զատ բան մը չեն ըսած որ պա-

կաւ ցուրտ մը, որ ձմեռուան վերջին
ամսոյն մէջ ալ տեսնուած չէր։ Յետոյ՝
փոխելու համար, երեք չորս օրերէ
ի վեր հով մը կը փչէ Բարիքի վրայ,
ծինեղոյցներու խողովակները եւ ուրիշ
օգին մէջ գտնուող իրերն փողոցները
թափելով։ Փողոցին մէջ գլխարկները
կլոր, բարձր, խսիւր, կակուղ են։
Իրար կանցնին՝ հովէն տարուբերուե-
լով։

Արդէն մայիսի կէսն ենք եւ գեռ
մայիսի գեղեցկութիւնները չը տեսնեք
ամեն օր նոր բաներ կը տեսնուին,
բայց ոչ մայիսին յատուկ բաներ, գեռ
ո՞վ գիտէ ի՞նչեր պիտի պատա-
հին, մենք բնաւ չպիտի գարմանանք
եթէ այսօրերէն մէկը՝ առտուն արթըն
նայով գետինը ձիւնով պատած տես-
նենք. . . Բարիքի մէջ ամեն բանի
սպասելու է։

Ս. Դ.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

ՏՈՒՇ

Զրաբուժութեան մէջ տուչ տ-
նունը կը տրուի, հիւանդութիւն
մը դարմանելու մտօք աւելի կամ
նուազ բարձրութեամբ մեր մարմ.
նոյն ուղուած մասին վրայ թափ.
ուած եւ զանազան ձեւ ու ծաւա-
լի տակ ելող ջուրի մը զանգուա-
ծին։ Տուչը շրաբուժութեան այն
հղանակն է, որ մասնաորաբար
շղային հիւանդութիւններու եւ
տկար ու թոյլ կազմութիւններու
համար կը գործածուի, իբր զըլ-
գիո պատճառող ամենազօրաւոր
միջոց։

Ուրեմն ի՞նչ ընելու է երբ կուզ
ուի տուչի բարեբար ազդեցութեան
ենթարկել անանկ հիւանդներ՝ ո-
րոնք ինքնին գրգռելի են արդէն։
Ահա այս ու ասոր նման հարցերու
մէջ կը կայանայ շրաբուժութեան
կիրառման մէջ եղած կնճառու-
թիւնները ու դժուարութիւնները,
որոնք հարթելու համար մարդ ի.
րաւամբ պէտք կը գաւ փորձառու,
վարժ ու գլխաւորաբար շրաբու-
ժութեամբ զբաղող մասնագէտ բը
ժիշկի մը խորհուրդին դիմելու։

Հարկ չկայ ըսելու որ վերոյիշ-
եալ պարագային մէջ տուչի դուր.
մանը սկսելէ առաջ՝ պէտք է կազ-
մութեան գրգռելիութիւնը նուա-
զեցնել, հանգարտեցնել եւ կամ
պարզապէս մարմինը տուչի հա-

տասխանէինք, շատ շատ իրենց կը ձօ-
նենք «կարաւանը կանցնի» առածը,
թողով որ ուզածնուն չափ հայհոյեն
եւ իրենց դիրքի տէրն ըլլան լիովին։

Գալով իրողութեան մը ինքնակոչ
վկային, ընթերցողներուն գնահատու-
մին կը յանձնենք արժէքը վկայի մը,
որ կուրծքին վրայ կը կրէ մա փառա-
պանծ պատուանշանները։

Այն թշուառականն է, որ նոյն իսկ
իր բրած խոստովանութեանը նայե-
լով աղքատին հացը գողցած է բարե-
միտ Ֆրայլըրի ուղարկութիւնը վրիպե-
ցնելով։

Այն ալքօօլի վիժուկն է, որ երկու
գաւաթ օղիի համար տասնեակ սուտ
վկայութիւններ կը տանձնէ։ Մենք
ժամանակին տեսնելով այդ անառակին
փառած հոգին, վառտած ենք զինքը մեր
քովէն գեշ մակդիրով տխուրաստորե-
լով զինքը, ինչպէս կը յորջորջուի այ-
սօր ամեն շրջանակներու մէջ ալ։

Զազիր վայրերու այն դարձմտիկ այ
ցնելուն է, որ հոչակ թողած է ամեն
ուրեք՝ մանաւանդ այն կրկնակ կրա-
ւորական գերովը, որ ամեն պարկեշտ

մար նախապատրաստել. բան մը
որ գաղջ ջրով մարմինը չփելով կամ
ամառ առնին օրուան տաք միջոցին
ծովու մէկ քանի լոքանգներ ընե-
լով ձեռք կը բերուի։ Հակառակ
պարագային չմոռնանք ըսելու որ,
օգուտէ աւելի փնաս կը տեսնուի
տուչերէն։

Տուչը այնքան աւելի կազդուրիչ
ու գրգռիչ նկատուելու է, որքան
ջուրը աւելի պաղ, հոսանքը աւել
լի կայծ ու յանկարծական եւ թափ
ուած առնն ըստ բաւականի տար-
տըղնած վիճակ մը ունենայ։

Բուական առնն է ի վեր տուչի
վարժուողները՝ ոչ միայն ամառ
այլ նոյն իսկ ձմեռ առնն կրնան
զայն շարունակել պատշաճ կեր-
պով տաքցուած սրահներու մէջ։

Ջրային հիւանդութիւնները սո
վորաբար աշնան ու գարնան աւել
լի կ'ստատկանան՝ ուստի այս եղա.
նակներն սկսելէ առաջ եղած տու-
չերը բաւական կը թեթեւցեն հի-
ւանդութեան ընթացքը։

Տուչէ առաջ մարմնական թեթեւ
շարժումներ ընելը օգտակար, իսկ
մարմնամարդի նման յոգնեցուցիչ
վարժութիւններ ընելը առ հասա-
րակ փնասակար է։

Տուչի միջոցին սրահի ջերմու-
թեան աստիճանը 15—18 ըլլալու
է։ Նոր սկսողներու համար 12—15
հրկվայրկեանէ աւելի տուչի տակ
մնալ ներքի չէ, Մէկ մ'ալ ջուրին
տակ մարմինը կարելի եղածին
չափ անշարժ պահելու ե զլուխը
քառուկէ անթափանց բանով մը
գոցելու է։

Վերջապէս տուչէն յետոյ պը-
տոյտ ընելու, մարմինը թեթեւ
թեթեւ չփելու եւ տաք անկողնի
մը մէջ փոխադրուելու պէս օրենք
ներն ալ մոռնալու չէ։

Տուչերու համար գործածուած
միջոցները խիստ բազմաթիւ եւ
ասոնց կիրառումը մասնաւոր հաս-
տատութեանց համար կարելի ըլ-
լալուն, մենք հոս մեր տուններու
մէջ իրականապէս տեսակին վրայ մի
այն երկու խօսք պիտի ընենք։

Մեր տուններու մէջ գործածուած
տուչերը՝ թիթեղէ, զինկէ եւ կամ
արորէ պատրաստուած ու իրենց
մէջ 30 լիտրի չափ ջուր պարու-
նակող դոյլի նման ամաններ ըլլա-
լու են։ Այս ամաններու յատակը

մարդու պզգանքին արժանացած է իր
ժամանակին։

Ահա այդ վարժապետներու մակարդ-
ծըն է, որ կուգայ խեղաթիւրել եւ օգ-
նութեան հասնել ողորմելի խմբակին.
Ու մտածել, որ տակաւին այսօր ատիկա
կրթական հաստատութեան մը միջո-
լորտը կը պղծէ իր գարշելի չունչովը.
. . . հակառակ կանուխէն մեր ը-
րած բերանացի ազգաբարութեանը առ
որ անկ է։

Ալ ժողովուրդը ինք թող մտածէ։
Միայն իրկու նամակներ կային լըրճ
այդ լըրճուկին մէջ։ Մէկը Տօքթ. Եա-
քաբանինը, որուն մէկ պատճէնը հը-
րատարակելով, անոր կցած ենք նաեւ
մեր դիտողութիւնները եւ մէկ մ'ալ
Պ. Իգնատ Պարոնեանինը։ Վերջինը
կ'ջանայ ցուցնել թէ տիշծի Փափագեան
արգելք կ'գա չէ եկեղեցիին ըլլալիք
նուիրատուութեանը, այլ ընդհակառա-
կը աշխատած է, որ այդ նուիրատուու-
թիւնը ըլլայ։

Արդ իրեն կը հարցնենք՝

Երբ Տիշծի Փափագեան մէկէ աւելի
անգամներ խել մը պատուաւոր մար-

(որ պետէն 2 ու կէս մէթր բար-
ձրութիւն կրնայ ունենայ) իր վը-
րայ կրելու է ցնցուղի մը նման
խել մը ծակաւորքներ՝ որոց տրա-
մագիծը մէկ միլիմէթրի չափ ըլ-
լայ։

Այս կերպ պատրաստուած տուչ
մը բաւական զօրաւոր կրնայ հա-
մարուել, նմանապէս զօրաւոր է,
յատակը երկու հարիւրորդամէթր
տրամագծող զլան մը ունեցող գոյ
լէն թափուած ջուրը։

Տուչը ո՛ր հիւանդութեանց մէջ
օգտակար իսկ ո՛ր պարագաներու
մէջ փնասակար ըլլալը կրկնելու
հարկ չկայ, քանի որ իր ազդե-
ցութիւնը պաղ ջուրին ու ծովու
լոգանքներուն յար եւ նման է,
այս վիճակներէն աւելի զօրաւոր
ըլլալու պայմանաւ։

(Շարունակելի) Տ. Շ.

ԼՐԱՔԱՂ

Վեհափառ Հայրապետը բոլորո-
վին ապաքիններ է իր ունեցած
վերջին հիւանդութենէն. եւ այժմ
կը գտնուի էջմիածին։

— Վենետիկի Միթիթարեան միա-
բանութիւնը 30 ոսկիի արժողու-
թեամբ գիրք նուիրեք է Արմաշի
դպրեմանքին. փափաք յայտնելով
որ իր անունովը որբ մը պահուի
վանքին որբանոցին մէջ։

— Վսեմ. Տօքթօր Յարութիւն
խան թիրեաքեան Մուգաֆֆէրտ-
տին Եահին աղլիկը ծանր հիւան-
դութիւնէ մը բժշկելուն առթիւ,
Եահը Ասիւն-Արեգական պատ-
ուանշանին կարմիր մեծ ժապաւէ-
նը շնորհեք է Ն. Վսեմութեան ա-
ղաժաղեայ մեծագին մատանիի մը
հետ։

Տօքթօրը իր ընտանիքովը Բա-
րիզ կուղեւորի. որոնք առժամայ
Զուիցերի թողով ինքը Բարիզ
պիտի գտնուի Եահին հոն հասած
միջոցին. որ արդէն ճամբայ ելած
է թէհրանէ ու կուղեւորի Ատըր-
պատականի ճամբով եւ պիտի անց
նի Երևանէ ու Տիֆլիսէ։

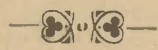
— Տօք Ստեփան Երկանեան Ա.

դոց ներկայութեանը յայտարարած է
թէ, ինքը չը թողուց որ եկեղեցիին
այդ նուէրը ըլլայ, ո՞վ է անպատկառ
ստախօսը, տիշծի Փափագեանը թէ ին-
քը Պ. Իգնատ։

Երկուքէն մէկը. փախուստի ճան-
բայ չկայ, ու եթէ Պ. Իգնատ կը փա-
փաքի ճանչնալ այդ վկաները, որոնց
պարկեշտութիւնը վեր է ամեն կաս-
կածանքէ, թող հաճի մեզի դիմել եւ
խել անոնց անունները։

Կը փափաքիմ որ այս խնդիրներու
առթիւ իմ վերջին խօսքը եղած ըլլայ
ասիկա։

Յ. ԳՈՒՐՊԵՏԻԱՆ

րաբերացի որ Տօք Լօնկ տնտեսով
ճանչցուած է, Ամերիկայի մէջ իր
բժշկական ուսումը աւարտելով, իր
բնական վերաբոյժ ծառայած է
Ամերիկեան բանակին մէջ եւ գտ-
նուած է Մանիլայ տեղի ունեցած
Սպանո-Ամերիկեան պատերազմին:
Ուրկէ վերջը յաջորդաբար այցե-
ւոր է Չինաստան եւ Ճապոն ուր
պահ մալ իր արհեստը ի գործ դը-
րել է, իսկ հիմա Քալիֆօռնիա
վերադառնալով հաստատուելու է
Սան Ֆրանցիսքո քաղաքը ընտա-
նիքն ու միասին:

—Պոլսոյ Սապահ թուրք թեր-
թը հետեւեալը կը գրէ Քրիստոսի
և մեր Աբգար թագաւորի միջեւ
փոխանակուած աւանդական նա-
մակի մասին:

«Այստեղից մէջ վերջերս կա-
րեւոր գիւտ մը եղած է: Վիէննա
յի համալսարանին ուսուցիչներէն
մին հին պալատի մը մեծ դրան
վրայ արձանագրութիւն մը գտած
է, որ Նումակի մը վերջին մնա-
ցորդն էր: Կրտսէի թէ այս ար-
ձանագրութիւնը Քրիստոսի և Աբ-
գարի (Եդեսիացի) միջեւ փոխա-
նակուած նամակին մէկ կտորն է:»

—Երուսաղէմ գաղտնի Ասորիա,
ցի 520 ուխտաւորներ ապրիլ 19ին
խմբովին այցելելու են Սիօնի վրայ
մեր բոլոր հաստատութիւնները:

—Պարսից Շահը Խանութեան
տնտեսուած է Կիւպէնկեան
տան Գաւրէթի գործակալ Տիար
Խաչիկ Ուարճեանի, որ 5-6 տա-
մի առաջ միեւնոյն պաշտօնով վառ-
նա կը բնակէր և տեղւոյս թաղ-
խորհրդոյ ատենապետութիւնը վա-
րած էր: Ինչեալ իր գրական ար-
ժանիքովն ալ ծանօթ է Պոլսոյ
հրատարակին:

—Բողէշէն Պատրիարքարան կը
տեղեկացնեն թէ՝ Գոմոց վանքին
մէջ Աղլիանց որբանոց մը հաստա-
տել ձեռնարկուած է: Բայց յիշ-
եալ վանքի հասոյթը որբանոց մը
պահելու անբաւական ըլլալով, ար-
տաքին նպաստի պէտքը անհրա-
ժեշտ է:

—Անցեալ աշնան սովի պատճա-
ռաւ Մշոյ գաղտնէն Տիգրանակիրտ
Եդեսիա և Սէվէրէկ գաղթող հայ
զիւղացիք սկսած են իրենց գիւ-
ղերը վերադառնալ:

—Ահնայ եկեղեցիներու արծա-
թեղէնները Պոլիս զրկուելով վա-
ճառուած են, որմէ գոյացած գու-
մարով Ահնայ մէջ հասոյթաբեր
կալուածներ պիտի գնուին:

—Կիւրիւնի Առաջնորդարանէն
Պատրիարքարան հասած հետաքի-
ր մը տեղւոյն ազգայիններու կարօտ
վիճակը յայտնած ու անմիջական
նպաստ խնդրած է:

Կիւրիւնի ազգայինը կոտորած
ներէ առաջ տեղական արհեստե-
րով (գոտէգործութիւն եւն.) ու
արտաքին վաճառականութիւնե-
րով, մեծաւ մասամբ շատ նա-
խանձելի վիճակ մը ունէին: Խիստ
ցաւալի է որ այսօր Պատրիարքա-
րանի նպաստին կարօտ վիճակ մը
ունեցած են:

—Պոլսոյ Պէոյի քաղաքի Տ.
Գէորգ քահանայ Մարտիրոս մա-
տուին քահանայ ընտրուած է:

—Պոլսոյ դատարանը Պատրի-
արք Որմանեանի կոչնագիր զր-
կած է, հանգուցեալ Խորէն Աշքե-
եան արքեպիսկոպոսի տնտես-
չակներու դատին առթիւ, զոր բա-
ցած են հանգուցելոյն ժառանգնե-
րը:

—Կը Լսենք թէ՝ տեղական լղր-
ճակ թերթին օձախը իր բարոյա-
կան անկումը զգուշաւ չափ ուշա-
բիրելով, փայտէ մարգ կը փնտը-
ռէ կղեր ստորագրող հանրագրու-
թիւն մը, զոր շրջապատութեան
հաներ են ձեռնարկէք մէք թաղ
լաքեարի եւ պաքայի աշակերտի
մը:

ԹԻՐԻՔԻԱ ՆԱԿԱՏԻԱԹԸ

Եւանան-Թիրք մուհարէպետին
տէն սօճրա իմրայանան սուլճ մուս
հէտէսի ահքեմարճա, իքի տէվ-
լէթ մուրախարարնտան միթէ.
չէթի պիր գօմիսիօն վասիթար
իլէ գալէսէ տըրնաճագ օյուն գօն.
սոլսար տհտնամէսի իւլ սէնէտէն
պէրու իքմալ օլընամաճըլ օլմալլէ.
Եունան հիւքիւմէթի պու տէֆա
պիր Նօթա իլէ մէսլէթի էվրօթա
տէվլէթիլէրին միտախէլէսինէ ի.
հալէ իթմէկէ մէճպար օլտըղընը
Պապը Ալիէ պիլտիրմիլ տիր:

Քէլա Սթանպուլ Եունան էլլիսի
պլթը սէֆարէլի հանլէլէլէ օ՛ մաալ
տէ թիւրքլէրին թէէխիւրաթընա
գարըն պիր պէրնանամէ վէրմիլ
տիր:

ՏԱՐԻԻՔԻ

Սօֆիատան Թանա պիլտիրիլ-
տիկինէ կէօրէ, պունտան էվլէլ
Բէթրապուրկա կիթմիլ օլուն Պուլ
կար հարպիլէ նաղըր Մ. Բաբրի
բօֆ, Բուսիտան գալէթ ուճուզ
ֆիլաթլէ 120,000 տաթլէ ուֆազ
զըթալի թիֆէլլէր վէ պունլարա
մախսուս լէվալիսթ սաթըն ուլ-
մըլ օլմալլէ, եազընտա մէզքիւր
թիւֆէլլէր Պուլկար օրտուընա
տաղընաճագ տըր:

—Քէլա Սօֆիատան էվրօթա ճէ
րիտէլէրինէ վէրիլէն մալիւմաթլա.
րա պիւնան, եէնի էօշիւր նիգաւ-
նամէսինէ գարըն Պուլկարիւնըն
էքսէրի թարաֆլարընտա զուհուրա
կէլէն գարընըզըզլար սէպէպի ի-
լէ, միճիսի վիւքէլա ալնէն էօ-
շիւր թօփլաճագ ուսուլիլի վէրկիլէ
թէպալի իթմիլմէք մազսէտի իլէ
Սօպրանիլէ թէճէմիլ իտէճէք ի.
միլ:

—Ֆիլիպէնրն Բաբալլը վէ ԸՍ-
տանիմաքա ճիվարլարընտա իքի
գարըն գառապար տօլու եաղմըլ օ-
լուպ քիւլլիլէթլի հայվանաթ զի-
յան իթմիլ վէ էթլաֆ պաղլարը-
տա պօզմուլ տըր:

—Քէլա Ֆիլիպէնրն Գարաւ-
ղաճ թապիր օլընան մահալտէ Ռօ-
մա իմքէրաթօլըզը վաղթնտան
զալմա անթիգալար վուհուր իթմիլ
օլուպ, պու անթիգալար Ֆիլիպէ
միւլէսինէ նաղլ օլընմըլ տըր:

ՍԻՒԹԵՆԵՎԱԿԻՅԷ

Մ. Ամէրիկա տակէրի գալվէթ.
ի պիր տէվլէթ օլմալլէ կարէթ
իթմէքոն տիր: Ամերիկա օրտու-
տա ուճում գօմանտանր Ժէնէրալ
Մալլա հարպիլէ նաղարէթինէ պիր
րարօր թագաթմի իլէ Ամերիկա
սահիլին 75 ասքէրի մէվլէրին
եալընըզ 45ինտէ գուլվէթի տակէ.
րիլէ մէվլէտ օլտըղընը պէյան ի
տէրէք պաղը 30 մէվլէրիլէրտէտէ
18,000 քիլի տահաթալին օլընըպ
սիլաճ ալթընտա սաղանըլմաթը
թէքլիֆ իթմիլ տիր:

Ժէնէրալը պու թէքլիֆի նա-
զարը տըզգաթա ալթնարընա վէ
օ պիր թարաֆտան գալվէթի պահ
րիլէն արթըրլմաթը իչիւն օլը.
նան կարէթէ պաղըրը իսկ Ամե-
րիկա հիւքիւմէթինին իսթիգալ
տէքի նիլէթլէրի ալթնարըլը:

—Ասիայի մէքէլիտէ Բուսիտ.
յա թապի էյալէթլէրտէ ուլալըզ
իլլէթի եալըլմըլ օլուպ. հէր թա-
րաֆտա պու իլլէթէ թուլմալն.
ար թաղըմ թագրմ կէզիպ
տիլէնմէկտէ իմիլլէր: վէ պու սէ
պէպտէն տէ հասթալըքտա կիթ-
տիկնէ եալըլմաթտա օլուպ. պու
միտհիլ հասթալըքտա տիլար օ-
լալար հէման քէնտի էվլէրինտէն
տըշարըյա պրազլմաթտա տըրլար:
Շիմոյլէ գառապար պու պիլէրէլէ-
րէ մուսլէնէթ իթմէք վէ իլլէթին
եալըլմաթընէն էօնիւ ալթնաճ ի-
չիւն էլէ ալթնան ուճում թէպալի
լէր պէհուտէ գալմըլ տըր:

—Ալանդիտէն ալթնան սօն թէ.
լէկրաֆլարա նաղարէն տաղլարտա
սիքէրլէնմիլ տալիլ թէքլար էօթլ
պէրու հիւքիւմէ պալլամըլար, վէ
եւրի էհալի ֆիլաթլ պուլտըզա
տալիլէր իլէ պիլլէնմէքտէ իմիլ:

—Ռուսիտա պունտան պէօլլէ
ճէզալըլարըն Սիպիրիյա սիւր.
կիւն օլընմալարը մէն օլընմըլ օլ-
տուղընտան պիր թագըմ թէվլըր
հանլէլէրին ինչաճընա գալար վէ.
րիլմիլ տիր:

—Սապըզ սըրպ վիւքէլարըն.
տան Թալլանթիլ քի հիլլէ վէ
սալթէքալըլը թէօհմէթի իլէ
թէվլըք օլընմըլ իտի, մուհաքէ-
մէսի իքրա օլընարազ սէնէլէրճէ
հապընտ հիւք օլընմըլ տըր:

—Հինտիտան գըթըլը հազ-
զընտա ալթնան եէնի մալիւմաթլա
րա նաղարէն սէֆալէթ վէ թէլէ-
ֆիլաթլ էլան տէվալ իթմէքտէ վէ
պու միտհիլ հալըն էօնիւնիւ ալ-
մազ միւլքիսիլ կէօրիւնմէքտէ
տիր: Պու գըթըլըգտան իլէրի կէլէն
զիլան 894 միլիօն ինկիլիզ լիւրա.
սը օլուպ եալընըզ 10 միլիօն ի-
րա գըլմէթինտէ էքին եանմըլ
տըր:

—Պաղը էվրօթա կաղէթալա-
րըն պէյանաթընա նաղարէն Լօն-
րա վէ Բէթիւրապուրկ արապընտա
Աճէմիսթանը պէյիլէրինտէ թագ.
սիմ իթմէք իչիւն միւլաքէրէ իճ.
յա օլընմաթտա տըր: Աճէմիսթանըն
չիմալ թարաֆը Ռուսիա ալմազ ճէ

նուպ թարաֆը տէ ինկիլիթալ
մէքէլ գրալ իսէ մէզքիւր իքի
տէվլէթլէրին թալթըր հիւքիւմէ
տէ օլմազ շարթը իլէ Շահըն
տարէ: Ինտէ պրապմազ իմիլ:

ՄՈՒՅՐԱԷՊԷ

Թրանսվալտան Լօնրալա վէ.
րիլէն պիր թէլէկրաֆա նաղարէն
Թրանսվալ իւլէրինէ հիւքիւմէ
հաղըլմալն օրտուընը քօմանտան
ԼԷր Լօրա Գիլէնը թարաֆտան
տէք էօհտէ իտիլէճէք:

—Եւրըն ալթնանկա մալիս թի-
ինկիլիթէրա գրալլալթընըն հիլլէ.
սինին 65ինճի սէնէթի տէվլիթ
օլմազ միւլապէթի իլէ, Լօն-
րա տա իքրա օլընմազ զիլլէթլէ
տէն մաատա Օւանթըն ինկիլիթ.
րալա իլհազ օլըմալթըր քէօհմէ
իլան իտիլէճէք տիր:

—Պօլլէլէ տէն մուհաթէլտէ պու
լընան Մէֆքիլի գուլթուրլըլը
տըր Լօրա Մէթուէնին մարիֆէթլէ
իլէ:

ԹԱՏԵՐ ԵՆԲԱՅԱՅՈՒՄ

ԻՆՊԱՍՏ

«ԱՂԱՎՍՆՅ՝ ԿՐԹԱՐԱՍՆԻՔ»

ՄԱՌԻ ԺԱՆ

Կամ առաքինի մօր մը տառապանքը
բարոյալից թատերախաղ 6 արար
Խնամքով պատրաստուած այս թա-
տերախաղը որ այս գիշեր պիտի նը-
կայացուի «Սանթրալի» մէջ, Հայ Թա-
տերախաղի վերջին ներկայացումը վ-
տի ըլլայ: Որովհետեւ վաղը խմբը
Ռուսմուք կը մեկնի:

Այս առթիւ հասարակութիւնը վեր-
ջին անգամ ըլլալով մէկ մալ պիտի զո-
րէն վէսէլօն եւ ասով միայն դաժան
քաջալերած պիտի ըլլայ Աղլիանց կը
թարալը:

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒՆԵՑԻՔ

Հայերենէ Դուլկարբէն սորվե-
լու համար քերականութիւնը ու
տակէ առաջ 4 լէվի կը ծախուէր.
այժմ գինը մէկ ու կէս լէվի իլա
է և սպառեալու ալ մօտ:

Դիմել Ա. Զարպահանեան գրա-
տուն:

վառնա

ՊԱՏՈՒՆԱՆԻ ՄԱՌԻՆԱՅԷ

ՇԵՆԱԿԱՌԻՍԻՆ

ՀԱՆԳ. ՏԻԳՐԱՆ ՄԱՌԱՎԱՅԷ

Նոր լոյս տեսած այս թատեր-
գութիւնը ստացած ենք:

Գին 1 ֆրանք. կիցորդանոցին
է Օննիկ Բարսեղեան Արեւելիկ
տպարան:

վառնա

ՏՊԱՐԱՆ «ԻՐԱՆԻՆԻՔ»

Գրքեր, տետրակներ, հրաւիրագրի-
տնականներ եւ այլն կը տպագրուին
մենազիւրամատչելի գներով ու գրա-
ցուցիչ պայմաններով: Ձրանոցին
յուշարէն եւ պուլկարբէն փոքրիկ
գործեր եւ կը պատրաստուին:
Օտար երկիրներէ եւ ուրիշ քաղա-
քներէ եկած յանձնարարութիւնք վա-
թով եւ ճշդիւ կը գործադրուին: